

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE**

Seduta ta' l-20 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 1146/2006

**Paul Cassar kif ezercenti fin-negozju bhala 'Cassar
Service Station'.**

vs

Awtorita` dwar it-Trasport ta' Malta.

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors guramentat ta' Paul Cassar (K.I. 704555M) kif esercenti fin-negozju bhala Cassar Service Station datat 27 ta' Dicembru 2006 a fol. 1 tal-process fejn espona:-

Illi r-rikorrenti abbazi ta' ftehim maghmul bejnu u bejn l-Awtorita` konvenuta, huwa licenzjat sabiex jopera bhala operatur ghal Testijiet biex jiccertifika li Vetturi bil-Mutur huma tajba ghat-triq, maghrufa wkoll bhala VRT tests:

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi fit-8 ta' Awissu 2006, ir-rikorrenti rcieva rikjesta permezz tal-posta elettronika, hawn annessa u mmarkata bhala Dokument "A", minghand l-Awtorita` konvenuta sabiex jaghti kjarifikazzjonijiet dwar testijiet li saru fuq il-vettura targata GBD-952, liema kjarifikazzjonijiet kellhom isiru nhar il-11 ta' Awwissu 2006;

Illi l-esponenti attenda ghal laqgha kif rikjest mill-Awtorita`, u ta l-kjarifikazzjonijiet kollha necessarji li gie rikjest minnu;

Illi f'din il-laqgha, l-esponenti deher quddiem membri tal-Awtorita` konvenuta, u ma kienx a konjizzjoni tal-allegati akkuzi fil-konfront tieghu:

Illi kien sussegwentement permezz ta' ittra datata 31 ta' Awwissu 2006, annessa bhala Dokument "B", mibghuta mill-authorized officer tal-Awtorita` konvenuta li l-esponenti gie ghall-ewwel darba mgharraf bil-miktub bl-akkuzi li allegatament kienu qeghdin isiru fil-konfront tieghu;

Illi permezz tal-istess ittra datata 31 ta' Awwissu 2006, l-esponenti gie mgharraf li huwa kien agixxa bi ksur tal-kuntratt maghmul bejn l-esponenti u l-Awtorita` konvenuta, datat 20 ta' Dicembru 2001, u tal-kuntratt maghmul bejn il-GRTU u l-Awtorita` konvenuta, u bhala rizultat ta' tali ksur l-esponenti kellu jhallas penali ta' Lm5,000 (hamest elef lira Maltin) sa mhux aktar tard minn ghaxart (10) ijiem mid-data tal-istess ittra, u fin-nuqqas ta' dan il-hlas, kienet ser tittiehed il-licenzja tal-esponenti;

Illi minkejja li l-Awtorita` konvenuta giet mitluba permezz ta' ittra datata 6 ta' Settembru 2006, hawn annessa u mmarkata bhala Dokument "C", sabiex tirrikonsidra l-kaz tal-esponenti, l-esponenti ma rcieva l-ebda risposta bil-miktub ghal tali rikjesta;

Illi d-decizjoni ossija ordni mehuda mill-Awtorita` konvenuta ghandha titqies bhala ghemil amministrattiv kif stipulat u deskritt fl-**artikolu 469A tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili, fis-sub-titolu VII** li

jitkellem dwar **"Stharrig Gudizzjarju ta' Azzjoni Amministrattiva"**.

Illi fid-decizjoni mehudha mill-Ufficjal Awtorizzat ghan-nom tal-Awtorita` konvenuta, ma gewx osservati l-principji ta' gustizzja naturali jew htigijiet procedurali mandatorji fit-twettiq tal-eghmil amministrattiv jew fid-deliberazzjonijiet ta' qabel dwar dak l-ghemil.

Illi in segwitu tad-decizjoni tal-Awtorita` konvenuta, l-Awtorita` konvenuta gibdet is-somma ta' Lm5,000 (hamest elef lira Maltin) mill-'Collective Guarantee', kif ikkonfermat minn ittra datata 8 ta' Novembru 2006, hawn annessa u mmarkata bhala Dokument "D", u ordnat lill-esponenti sabiex jerga' jhallas is-somma ta' Lm5,000 (hamest elef lira Maltin), sabiex huwa jkun jista' jkompli jopera bil-licenzja huwa ghandu.

Illi l-esponenti jinsab urtat mill-azzjoni amministrattiva mehuda mill-Awtorita` konvenuta, liema azzjoni ghandha titqies bhala azzjoni mhux ragonevoli;

Illi ma jezisti l-ebda tip ta' appell mid-decizjoni mehudha mill-Awtorita` kompetenti, b'mod illi din l-azzjoni hija l-unika rimedju illi l-esponenti ghandu;

Illi ghalhekk l-istess attur talab lill-Awtorita` konvenuta tghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:-

1. Tistharreg il-validita` *o meno* tal-ghemil amministrattiv mehud mill-Awtorita` konvenuta u kkristallizat fl-ittra datata 31 ta' Awwissu 2006;

2. Tiddikjara li l-ghemil amministrattiv mehud mill-Awtorita` konvenuta kien *ultra vires* peress illi naqset li tosserva l-principji ta' gustizzja naturali, jew htigijiet procedurali mandatorji, fit-twettiq tal-ghemil amministrattiv jew fid-deliberazzjonijiet ta' qabel dwar dak l-ghemil u ghalhekk null, invalidu li minghajr effett u ghalhekk tirrevoka l-effetti kollha tad-decizjoni mehuda mill-Awtorita` dwar it-Trasport ta' Malta fil-31 ta' Awwissu 2006.

3. Tillikwida d-danni sofferti mill-esponenti bhala rizultat tal-agir mhux ragonevoli u *ultra vires* ta' l-Awtorita` konvenuta;

4. Tikkundanna lill-Awtorita` konvenuta sabiex taghmel dak kollu necessarju sabiex l-effetti tad-decizjoni mehudha fil-31 ta' Awwissu 2006 jithassru, kif ukoll sabiex thallas dik is-somma hekk likwidata *in linea* ta' danni.

Bl-ispejjez u bl-imghax legali mid-data tal-hlas tal-penali sad-data tal-hlas effettiv, kontra l-Awtorita` konvenuta illi ghaliha *c-Chairman* huwa minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokument eseblti a fol. 3 sa fol 9 tal-process;

Rat li dan ir-rikors kien appuntat ghas-smigh ghas-seduta tas-7 ta' Marzu 2007.

Rat ir-riposta tal-Awtorita` Dwar it-Trasport ta' Malta datata 5 ta' Frar 2007 a fol. 15 tal-process fejn esponiet: -

1. Illi fil-meritu, t-talba tal-attur illi l-ghemil amministrattiv tal-Awtorita` konvenuta jigi dikjarat bhala *ultra vires* u ghaldaqstant null, invalidu u minghajr effett hija nfondata fid-dritt u fil-fatt *stante* illi l-**artikolu 469A (1) (b)** jitlob illi "*l-awtorita` pubblika tkun naqset milli tosserva l-principji tal-gustizzja naturali jew il-htigijiet procedurali mandatorji fit-twettiq tal-ghemil amministrattiv jew fid-deliberazzjonijiet ta' qabel dwar dak l-ghemil.*". Fil-kaz odjern, l-Awtorita` segwiet rigorozament il-htigijiet procedurali kollha rikjesti mir-Regolamenti dwar Testijiet biex Jiccertifikaw li Vetturi bil-Mutur huma tajba ghat-triq (L.S.65.16) kif ukoll tat smigh xieraq lill-attur.

2. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, it-talba tal-attur illi l-ghemil amministrattiv tal-Awtorita` konvenuta jigi dikjarat null, invalidu u bla effett hija nfondata fid-dritt u fil-fatt *stante* illi l-ghemil amministrattiv irid jikkostitwixxi "*abbuz tas-setgha tal-awtorita` pubblika billi dan isir jew*

ghal ghanijiet mhux xierqa jew jissejjes fuq kunsiderazzjonijiet mhux rilevanti". Illi ma jirrizulta bl-ebda mod illi l-Awtorita` agixxiet b'mod abbużiv u li *di piu`* l-attur ma indikax fiex setghu jikkonsistu dawn l-ghanijiet mhux xierqa.

3. Illi, *inoltre* l-Awtorita` konvenuta kienet qed timplimenta r-regolamenti stabbiliti fir-Regolamenti dwar it-testijiet biex jiccertifikaw li Vetturi bil-Mutur huma tajba ghat-triq kif hija marbuta li taghmel bhala l-awtorita` pubblika regolatrici tas-settur, u matul il-proceduri taghha hija agixxiet b *'buona fede*.

4. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost, f'dan il-kaz zgur li ma jezistux l-elementi ta' delitt jew kwazi delitt rikjesti *ai termini* tal-**artikolu 469A (5) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta** li jaghtu lok ghal hlas ta' danni u *inoltre* l-Awtorita` konvenuta zgur li ma aggixxietx b'*mala fede* jew b'mod irragjonoveli u ghaldaqstant it-tielet u r-raba' talbiet tal-attur ghandhom jigu michuda *stante* illi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt.

5. Illi ghaldaqstant it-talbiet kollha attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess attur.

6. Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat il-lista tax-xhieda tal-Awtorita` intimata a fol. 17 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fis-7 ta' Marzu 2007 fejn meta ssejhet il-kawza deher Dr. Duncan Borg Myatt ghall-Awtorita` konvenuta. Dr. Charmaine Cherrett u d-difensuri taghha msejhin diversi drabi baqghu ma dehrux. Il-kawza giet differita *sine die*.

Rat ir-rikors ta' Paul Cassar datat 12 ta' Marzu 2007 a fol 21 tal-process talab ir-riappuntament tal-kawza u l-Qorti b'digriet datat 6 ta' Settembru 2007 laqghet it-talba u rriappuntat din il-kawza ghas-smigh ghall-provi kollha tal-attur ghall-25 ta' Ottubru 2007.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat il-verbal tas-seduta mizmuma fit-8 ta' Jannar 2008 fejn deher Dr. Duncan Borg Myatt ghall-awtorita` intimata. Ix-xhieda Lino Abela u Clint Mansueto mharrka mill-atturi kienu prezenti u peress li la l-attur u lanqas id-difensuri ma dehru minkejja li saru l-10.15 a.m. il-kawza giet differita *sine die*.

Rat ir-rikors ta' Paul Cassar datat 24 ta' Jannar 2008 a fol 47 tal-process fejn talab ir-riappauntament tal-kawza u l-Qorti b'digriet datat 29 ta' Jannar 2008 laqghet it-talba u rriappuntat din il-kawza ghas-smigh ghall-provi kollha tal-attur ghat-12 ta' Marzu 2008.

Rat in-nota tal-Avukat Charmaine Cherrett datata 30 ta' Jannar 2008 (fol 50) li permezz taghha rinunzjat ghall-patrocinju tal-attur fil-kawza fl-ismijiet prmessi.

Rat il-verbali tas-seduti kollha mizmuma quddiem il-Qorti fejn fil-25 ta' Marzu 2009 meta ssejhet il-kawza dehru d-difensuri tal-partijiet u l-attur prezenti. Dr. D'Agostino ghandu jipprezenta nota ta' referenza bi tletin (30) gurnata bin-notifika lill-kontro-parti li jkollha tletin (30) gurnata ghan-nota ta' referenza simili. Il-kawza giet differita ghall-20 ta' Ottubru 2009 ghas-sentenza.

Rat in-nota ta' Paul Cassar datata 23 ta' April 2009 a fol. 138 tal-process.

Rat l-atti kollha pprezentati bid-digrieti relattivi tagghom.

Rat ix-xhieda kollha hemm moghtija.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

Illi b'din il-kawza l-attur qed jallega li d-decizjoni datata 31 ta' Awissu 2006 (Dok. "B") mill-Awtorita' dwar it-Trasport ta' Malta (ADT) hija nulla u bla effett peress li ADT fit-tehid tal-istess decizjoni kisret il-principji tal-gustizzja

naturali jew ma osservatx il-htigijiet procedurali qabel u waqt li ttiehdet l-istess decizjoni u konsegwentement giet mitluba l-hlas ta' danni.

Illi fl-istess decizjoni datata 31 ta' Awissu 2006 (Dok. "B") inghad li l-attur kiser il-kundizzjonijiet tal-kuntratti datati 20 ta' Awissu 2001 iffirmit minnu u dak tal-20 ta' Dicembru 2005 iffirmit mill-GRTU sabiex jaghmel testijiet tal-VRT u dan peress li inghad li huwa ma ghamilx it-testijiet jew ma ghamilx it-testijiet fir-rigward tal-vettura GBD 942 li kienu suppost saru fil-21 ta' Lulju 2006 u ghalhekk gie informat li wehel penali ta' Lm5,000 (skont il-kuntratt datat 20 ta' Dicembru 2005) u ghalhekk kellu jiddeposita l-istess ammont sabiex ikun jista jopera.

Illi mill-provi prodotti jirrizulta l-attur huwa proprjetarju ta' Cassar Service Station, fi Vjal il-25 ta' Novembru, Zejtun u huwa kien jopera b'kuntratt mal-Awtorita' konvenuta sabiex jaghmel testijiet tal-VRT fuq il-vetturi. L-attur kien ircieva *e-mail* datata 8 ta' Awissu 2008 fejn huwa gie mitlub sabiex ikun prezenti flimkien mat-*tester* Osnef Mula ghall-laqgha fil-11 ta' Awissu 2006 ma' Lino Abela tat-*technical unit* dwar l-vettura GBD 952 (Dok. "A").

Illi effettivament fl-istess data huwa kien deher quddiem Bord fejn gie akkuzat li ma osservax ir-regoli tal-istess Awtorita' waqt li saru l-ezamijiet fuq vettura partikolari. Fil-31 ta' Awissu 2006 ircieva l-ittra indikata, fejn huwa qed jghid li hemm sar jaf l-ewwel bl-akkuzi migjuba kontra tieghu u li kien miltub ihallas il-penali kif hemm indikat. Huwa risponda ghal dan fejn talab li tigi rtirata l-istess decizjoni peress li huwa ma kien inghata opportunita' jiddefendi lilu nnifsu, izda kull ma rcieva kienet ittra li biha informawh li kienu hadulu s-somma ta' Lm5,000 li huwa kien pogga bhala garanzija skont il-Ftehim Kollettiv.

Illi jirrizulta li Lino Abela ghall-ADT kien baghat ghall-attur dwar il-vettura GBD 952 (Ford Transit – Dok. "BF1") skont l-*e-mail* datata 8 ta' Awissu 2006, meta jidher li attwalment id-decizjoni inhadet skont l-ittra datata 31 ta' Awissu 2006 fuq il-vettura GBD 942 (Toyota Hi Ace – Dok. "BF 2"). Illi jidher li l-investigazzjonijiet li kellhom isiru

kien rigwardanti l-vettura GBD 952 intestata fuq Alessio sive Alex Pace (xhieda ta' Brian Farrugia – 12 ta' Marzu 2008; affidavit ta' Benny Farrugia – 9 ta' Gunju 2008) u skont ix-xhieda ta' Lino Abela u Clint Mansueto li kienu prezenti ma' certu Joe Mifsud għall-ADT għall-laqgħa mal-attur tal-11 ta' Awissu 2006 jirrizulta li effettivament kien waqt l-istess laqgħa li l-attur kien rinfaccjat bl-akkuzi li ma sarux testijiet sewwa fuq l-istess vettura GBD 952 (xhieda 12 ta' Marzu 2008) li l-attur innega. Jidher li l-istess ufficjali tal-ADT għaddew l-kummenti tagħhom lill-*authorising officer* Ray West, mingħajr ma l-attur kien infomat xejn, u mbagħad huwa jiehu d-decizjoni, decizjoni li f'dan il-kaz jidher li inhadet minn Ray West stess li ffirmat l-istess ittra suggett tal-kawza odjerna datata 31 ta' Awissu 2006.

Illi jirrizulta li f'din il-laqgħa kien hemm prezenti ukoll Osnef Mula li kien indikat fl-istess *e-mail* u gie mitlub jattendi mill-attur innifsu, izda dan bla ma' kien jaf bl-akkuzi li kienu qed isiru fil-konfront tal-attur u sostna li l-VRT ma kienx sar minnu. Jingħad minn Lino Abela u Clint Mansueto li fl-10 ta' Awissu 2006 l-ADT kienet spezzjonat il-karozza GBD -952 fl-assenza ta' l-attur (affidavit 9 ta' Gunju 2008 u kontro-ezami 9 ta' Dicembru 2008). Illi sar affidavit (9 ta' Gunju 2008) ukoll minn Joseph Caruana li huwa d-Direttur fi hdan id-Direttorat tal-Licenzji fl-ADT li izda dwar dan il-kaz odjern ma kienx involut personalment (għalkemm kien involut f'kaz iehor li ma huwiex mertu ta' din il-kawza) u dan bhala fatt jinsab ikkonfermat fil-kontro-ezami li sar lilu fid-9 ta' Dicembru 2008.

Illi minn dan kollu din il-Qorti thoss li gie ppruvat li f'dan il-kaz il-principji ta' gustizzja naturali ma gewx osservati fil-konfront tal-attur, u dan fil-fatt la kien jaf bl-akkuzi migjuba quddiemu meta deher għall-laqgħa tal-11 ta' Awissu 2006, u lanqas ingħata l-opportunita' li jiddefendi ruhu sewwa, u dan kemm għaliex qatt ma kien jaf qabel li kellu jiddefendi xi akkuzi li saru fil-konfront tiegħu, u wkoll ma thalliex u lanqas kien f'posizzjoni li jagħmel is-sottomissjonijiet tiegħu u dan qed jingħad ukoll għaliex l-avviz tat-8 ta' Awissu 2006 bl-ebda mod ma indika l-akkuzi li l-istess attur kien qed attwalment jiffaccja, u kif ukoll għaliex jidher

li t-testijiet tal-vettura in kwistjoni GBD -952 lanqas saru fil-presenza tieghu, u wkoll jidher li saru diversi mankanzi ohra bhal tehid ta' ritratti ta' vettura mhux fil-presenza tal-attur u minghajr indikazzjoni fihom tan-numru tal-vettura li l-kaz kien fuqha, dan iktar u iktar meta effettivament l-ittra tal-31 ta' Awissu 2006 tirreferi ghall-vettura differenti ndikata bin-numru GBD -942. Huwa wkoll sinifikanti li l-istess attur ma kienx jaf li huwa kien qed jigi suggett ghall-proceduri li fihom jekk jinstab hati kien ser jehel penali ta' Lm5,000, u dan sar jaf bih biss bid-decizjoni tal-31 ta' Awissu 2006 (li kif inghad tirreferi ghall-numru ta' karozza differenti minn dak li kienu qed isiru investigazzjonijiet fuqha mill-ADT); dan apparti li r-rapport tekniku li suppost sar mill-istess persuni li nvestigaw lill-attur, u li presumibilmment ghadda ghand l-*authorising officer*, qatt ma kien disponibbli lill-attur.

Illi f'dan s-sens din il-Qorti thoss li gie ppruvat li f'dan il-kaz kien hemm ksur tal-principji ta' gustizzja naturali ghaliex ma kienx hemm smigh xieraq, ma kienx hemm parita' ta' armi, u kien hemm nuqqas ta' osservanza tal-principju ta' *audi alteram partem* u wkoll peress li l-attur qatt ma kien informat li kien qed jigi akkuzat bl-agir li jekk tieghu jinstab li kien responsabbli huwa kien b'konsegwenza tal-istess proceduri seta' jehel penali ta' Lm5,000, li fil-fatt giet inflitta fuqu bid-decizjoni msemmija.

Illi dwar dan il-Qorti taghmel riferenza ghas-sentenzi "**Ivan Portelli vs Prim Ministru et**", "**Michael Buttigieg vs Prim Ministru et**" u "**David Gatt vs Prim Ministru et**" (P.A. (JA) – 27 ta' April 2009) fejn inghad li s-smigh xieraq jinkludi l-principju ta' *audi alteram partem* "*fis-sens li wiehed ma jistax jimmagina s-smiegh xieraq minghajr l-opportunita' li jsemma lehn u f'dawk il-proceduri. Dan huwa wiehed mill-principji bazilari tal-gustizzja naturali u l-Qorti ma' taqbilx li dan il-principju mhux ta' applikabilita' assoluta kif deherilhom il-konvenuti. The principle that no one should be condemned or deprived of his rights without being heard, and above all without having received notice that his rights would be put to stake is of a universal equity. Nothing less would be necessary than an express declaration of the legislature to put aside this*

requirement, which applies to all courts and to all bodies called upon to render a decision that might have the effect of annulling a right possessed by an individual (**L'Alliance des Professeurs Catholiques de Montreal vs Labour Relations Board of Quebec** – 1953 riportat fil-manwal **The Application of the European Convention Human Rights – J.E.S. Fawcett** – pagna 148).

Illi fis-sentenza “**Paul Borg vs l-Awtorita' Dwar it-Transport Pubbliku**” (P.A. (JRM) – 21 ta' Mejju 2009) inghad li “*bilkemm ghandu jinghad li l-htiega li t-tribunali jew awtoritajiet amministrattivi jharsu b'mod skrupluz it-thaddin ta' dawn il-principji hija wahda li m'ghandux ikun hemm disposizzjoni espressa tal-ligi biex wiehed japplikaha. It-tharis ta' dawn il-principji fit-tmexxija tal-amministrazzjoni pubblika ghandu jkun il-kejl minimu li jiggarrantixxi t-trasparenza u s-siwi tal-ghamil amministrattiv. Ghall-kuntrarju, in-nuqqas ta' tharis ta' dawn il-principji jwassal ghall-irritwalita' tal-ghemejjel hekk imwettqa u ghat-thassir taghhom*” (“**Joseph Debono vs Phoenicia Systems Ltd**” – A.I.C. – 19 ta' Mejju 2004).

Illi ghalhekk hemm il-htiega li persuna jkollha pre-avviz tal-proceduri li jkunu ser isiru kontra taghha, nkluz l-akkuzi dwar l-istess u konsegwenzi li johorgu konsegwenza ta' l-istess tant li f'**Evans De Smith's Judicial Review Administrative Action** (4th Edit. – pag. 196) jinghad li:-

“Natural Justice generally requires that the persons liable to be directly affected by the proposed administrative acts, decisions or proceedings be given adequate notice of what is proposed, so that they might be in a position: (a) to make representations on their own behalf; or (b) to appear at a hearing or inquiry (if one is to be held); and (c) effectively to prepare their own case and to answer the case (if any) they have to meet....In a large majority of the reported cases where breach of the audi alteram partem rule has been alleged, no notice whatsoever of the action taken or proposed to be taken was given to the person claiming to be aggrieved, and failure to give him proper notice was tantamount to denial of an opportunity to be heard on that matter”. (“**Dr. Joseph Cachia Fearne vs**

Segretarju Permanenti et” – P.A. (TM) – 20 ta' Ottubru 2005); **“Austin Gonzi vs Malta Drydocks Corporation et”** – P.A. (PS) – 27 ta' Ottubru 2004. Ghalhekk l-ewwel zewg talbiet attrici qed jigi milqugha fil-waqt li qed jigu michuda l-ecezzjonijiet tal-Awtorita' konvenuta dwar il-mertu.

Illi f'dan il-kaz l-attur qed jitlob ukoll id-danni u dwar dan l-**artikolu 469A (5) tal-Kap. 12** jikkontempla din il-possibilita` jekk l-awtorita` pubblika li tkun ghamlet delitt jew kwazi delitt li johrog mill-att amministrattiv izda d-dispost tal-ligi jillimita d-diskrezzjoni tal-Qorti in kwantu jimponi kriterji illi biss jekk dawn jigu sodisfatti tista' l-Qorti tordna l-hlas ta' danni. Fil-fatt il-ligi tipprovdi illi d-danni m'ghandhomx jinghataw jekk minkejja l-annullament ta' l-att amministrattiv l-awtorita` pubblika ma tkunx agixxiet in *mala fede* jew b'mod mhux ragjonevoli jew meta l-azzjoni mitluba mill-attur setghet legalment u ragonevolment giet michuda taht kull setgha ohra. Illi ghalhekk il-Qorti f'kaz illi tannulla l-att amministrattiv, jehtieg imbaghad tikkunsidra jekk l-elementi kkontemplati fil-ligi hawn imsemmija jissussistux jew le.

Illi in kwantu ghall-ezistenza jew le ta' *malafede* da parti tal-Bord, irid jinghad illi mill-provi mressqa ma jirrizultawx illi d-decizjoni giet mehuda b' *malafede* u dan peress li jirrizulta li l-istess ADT dehrilha li kienet miexja skont il-poteri taghha u dan ghalkemm fil-fatt ma kinitx qed taghmel dan.

Illi in kwantu ghar-ragonevolezza jew le fit-tehid tad-decizjoni, il-Qorti, f'dan is-sens, taghmel referenza ghas-sentenza **“Denise Buttigieg vs Rettur ta' l-Universita` ta' Malta et”** (P.A. (N.C.) – 22 ta' Dicembru 2003) li ghamlet kunsiderazzjonijiet approfonditi proprju fuq dan il-punt u rriteniet illi:-

“F'dan ir-rigward huma opportuni s-segwent i osservazzjonijiet guridici bazati fuq insenjament anki tal-Qrati Inglizi. Illi fis-sentenza *Neg.Ugo Pace vs Prof.Joseph Anastasi Pace* noe din il-Qorti, diversament presjeduta, ghamlet referenza ghall-kawza *Giorgio*

Demarco et noe vs James Turner ne et fejn gie ntravvedut ir-rekwizit tar-“reasonable exercise”. “It-tests” ta’ “unreasonableness” fl-esercizju ta’ poteri simili gew enuncjati fil-kawza Kruse vs Johnson 1898 b’ dan il-mod: “If they are manifestly unjust”; “if they disclosed bad faith”; if they could find no justification in the minds of reasonable men”.

Illi dwar s-sindikabilita’ tal-poter esekuttiv diskrezzjonali mill-Qrati Inglizi, l-awtur **HWR Wade**, fil-ktieb tieghu **Administrative Law**, jikkummenta hekk:-

“A person in whom is vested a discretion must exercise his discretion upon reasonable grounds. A discretion does not empower a man to do what he likes merely because he is minded to do so – he must in the exercise of his discretion do not what he likes but what he ought. In other words, he must by the use of his reason, ascertain and follow the course which reason directs. He must act reasonably.”[Lord Wrenbury].

Illi f’ dan l-istadju tqum il-kwistjoni dwar il-grad ossia l-*“legal standard of reasonableness”* mehtieg biex jigi soddisfat dan ir-rekwizit, ghax kif jikkummenta l-istess awtur *“Virtually all administrative decisions are rational in the sense that they are for intelligible reasons, but the question then is whether they measure up to the legal standard of reasonableness”* Id-definizzjoni ta’ dan il-parametru huwa essenzjali ghax *“within the bounds of legal reasonableness is the area in which the deciding authority has genuinely free discretion. If it passes those bounds, it acts ultra vires.”*

Illi gie ritenut ukoll illi sabiex decizjoni titqies ragonevoli jehtieg illi tkun ibbazata fuq kriterji oggettivi u mgharrfa u hawn issir referenza ghas-sentenza fl-ismijiet **“Carmelo sive Charles Dingli et vs. Kontrollur tad-Dwana et”** (A.C. - 27 ta’ Marzu, 2009). Dawn il-principji gew segwiti fis-sentenza tallum stess fl-ismijiet **“Stephanie Dalli vs Dr. Valerie Sollars et”** – P. A. (RCP) – 20 ta’ Ottubru 2009).

Illi fil-kaz in ezami, in vista tan-nuqqas ta' formalita` u procedura korretta li bih mxiet l-Awtorita' ntimata li lanqas biss informat lill-attur bl-akkuzi li kellu jwiegeb ghalihom u bil-konsegwenzi li setghu johorgu mill-istess investigazzjoni b'mod li l-istess attur ma kienx f'posizzjoni li jiddefendi ruhu peress li lanqas biss kienet taf ghalxiex ezattament qeghda tissejjah, u allura qatt ma kien informat bl-akkuzi li kienu qed isiru fil-konfront tieghu, din il-Qorti ma hijiex moralment sodisfatta illi d-decizjoni mehuda mill-Awtorita' konvenuta ghandha titqies bhala wahda li ttiehdet b'mod ragonevoli u dan proprju fid-dawl tan-nuqqas ta' opportunita` illi inghatat lir-rikorrenti li jiddefendi l-kaz tieghu. Ghalhekk ma jistax jinghad illi d-decizjoni kienet wahda oggettiva u mgharrfa.

Illi fid-dawl ta' dan kollu jrid jinghad illi fejn il-Qorti fil-kuntest ta' stharrig amministrattiv issib illi effettivament l-awtorita` pubblika hija responsabbli ghad-dannu soffert mill-individwu, f'tali kaz iridu jigu applikati l-principji generali tad-danni u d-disposti tal-Kodici Civili. Ghalhekk ukoll ghandu japplika wkoll il-principju li d-danni jridu jigu ppruvati u li ghandhom ikunu konsistenti f'danni materjali u jkun hemm ness ta' kazwalita' bejn l-istess danni allegati u l-azzjoni li kkawzat l-istess.

Illi f'dan il-kaz jirrizulta li bid-decizjoni tal-Awtorita' konvenuta l-attur gie kostrett ihallas l-ammont ta' €11,647.87 (Lm5,000) bhala penali u ghalhekk dawn huma effettivament id-danni sofferti mill-attur u allura t-tielet u r-raba talba attrici qed jigu milqguha fl-ammont ta' €11,647.87 (Lm5,000). L-ebda danni ohra ma gew ippruvati u ghalhekk l-ahhar zewg talbiet attrici qed jigu milqguha f'dawn l-ammonti.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-Awtorita' konvenuta, **tilqa' t-talbiet attrici fis-sens hawn deciz b'dan illi:-**

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Tistharreg il-validita` *o meno* tal-ghemil amministrattiv mehud mill-Awtorita` konvenuta u kkristalizzat fl-ittra datata 31 ta' Awwissu 2006 u dan kif hawn deciz.

2. Tiddikjara li l-ghemil amministrattiv mehud mill-Awtorita` konvenuta kien *ultra vires* peress illi naqset li tosserva l-principji ta' gustizzja naturali fit-twettiq tal-ghemil amministrattiv u fid-deliberazzjonijiet ta' qabel dwar dak l-ghemil u ghalhekk l-istess ghemil huwa null, invalidu u minghajr effett u ghalhekk tirrevoka l-effetti kollha tad-decizjoni mehuda mill-Awtorita` dwar it-Trasport ta' Malta fil-31 ta' Awwissu 2006.

3. Tillikwida d-danni sofferti mill-esponenti bhala rizultat tal-agir mhux ragonevoli u dan kif hawn deciz u dan fl-ammont ta' hdax-il elf, sitt mija u sebgha u erbghin ewro u sebgha u tmenin centezmu (€11,647.87) ekwivalenti ghal hamest elef Lira Maltija (Lm5,000).

4. Tikkundanna lill-Awtorita` konvenuta sabiex taghmel dak kollu necessarju sabiex l-effetti tad-decizjoni mehuda fil-31 ta' Awwissu 2006 jithassru, kif ukoll sabiex thallas dik is-somma hekk likwidata *in linea* ta' danni fl-ammont ta' hdax-il elf, sitt mija u sebgha u erbghin ewro u sebgha u tmenin centezmu (€11,647.87) ekwivalenti ghall-hamest elef Lira Maltija (Lm5,000).

Bl-ispejjez u bl-imghax legali mid-data tal-hlas tal-penali ta' hdax-il elf, sitt mija u sebgha u erbghin ewro u sebgha u tmenin centezmu (€11,647.87) sad-data tal-hlas effettiv, kontra l-Awtorita` konvenuta.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----